

Blíží se zima, doba strádání lesní zvěře a řekněme si proto pár slov o jejím příkrmování

Tak jako se různí naše názory na dění ve světě a na lidi, jsou i různé názory ohledně příkrmování zvěře. Ale co je jisté, že bez příkrmování dostatečným množstvím hodnotné stravy by lesní zvěř v zimě jen velice těžko obstála. V myslivosti se už po dlouhé generace užívá pořekadlo „zrno z polí, zrno do krmelců“. V dobách minulých se hovořilo o posledním snopu, ale to už je dávno a mluvíme tedy o zrnu. A je to právě oves a ječmen, který je nejdůležitější složkou kvalitní potravy. Ano, kukuřice je také velmi významná složka krmiva, co se kvality týká, ale vzhledem k finančním možnostem, kterou myslivci mají, ji používají jen v omezené míře.

V oblastech s výskytem velké spárkaté zvěře, kam patří král našich lesů jelen, daněk a muflon, by nemělo po napadnutí prvního sněhu chybět v krmelcích seno. Ovšem jiné je to v oblastech s výskytem pouze srnčí zvěře. Té by se seno mělo předkládat, až když sníh skutečně napadne natrvalo. Pro srnčí není seno hlavní složkou potravy a je proto zbytečné ho této zvěři do krmelců předkládat už od září nebo října. V tomto období má ještě dostatek trávy a co hlavně, dostatek okusových dřevin. Ale jak sníh napadne a zůstane ležet, krmelce by pak měly být neustále plné a každý den nebo obden by se měly krmelce kontrolovat a v případě potřeby doplňovat. Takže jakmile se z polí sklídí obilí, mělo by se začít s příkrmováním. Tam, kde je pouze zvěř srnčí, stačí do doby napadnutí sněhu jen jádro. Ale jakmile vše natrvalo pokryjí zářivě bílé vločky sněhu, musí být krmelce plné kvalitního sena nebo jetele.

Zvěři je vedle těchto krmiv dobré přilepšovat i různými doplňkovými příkrmy, jakými jsou například sušené maliní, sušené kopřivy nebo suché plody jeřábu. Vhodné jsou i žaludy a kaštiny. A u těch chvíli zastaneme a řekněme si něco o tom, jak je zvěři správně předkládat. Při jejich sběru myslivecké spolky vždy uvítají pomoc dětí a škol. Velmi důležité ale je jejich uskladnění. Nesmí zplesnivět, zapářit se nebo vyschnout. A tak je nejlepší, pokud nemají ti, co chtějí zvěři přilepšit a pomoci jí v době zimního strádání, po ruce nějakého myslivce, odnést plody rovnou do přírody a dát je na zem. Plody si tak udrží svou přirozenou vlhkost. Jakmile totiž ztvrdnou, zvěř není schopna buď vůbec nebo jen velice stěží plody konzumovat. Je tedy možné skladovat je na zemi a zakrýt listím.

Velký pozor je nutno dávat při přilepšování zvěři pečivem, jablky a mrkví. Pokud mrzne, jablka a mrkev do lesa nenoste a čerstvé pečivo už vůbec ne. Tím se zvěři akorát způsobí potíže. Ono stačí, že zvěř má v době zimy možnost pastvy na lánech řepky. Ta díky přemrznutí ztrácí hořkou chuť, je nasládlá, šťavnatá, zvěř ji přijímá v nadměrném množství a to má pro ni katastrofální následky končící uhynutím.

Předkládejme tedy zvěři jen to, co je vhodné, přirozené a plně kvalitní krmivo. Ne to, co je plesnivé, pohnilé nebo může zvěři ublížit. Vždy je důležité mít u každého krmelce doplněné slanisko s kamennou solí, další slaniska mohou být rozmístěna i po revíru.

Je nutné zvěř během celého roku nevyrušovat, obzvláště pak v době kladení mláďat a v zimních měsících, kdy přichází ke krmným zařízením. Každým stresováním a vyrušováním přichází o pro ni tolik důležitou tělesnou energii, kterou potřebuje k dalšímu přežití, a to obzvláště v zimě. Vždy je třeba se v přírodě chovat potichu a ohleduplně. Ona se nám pak odvděčí těmi nejúžasnějšími zážitky a okamžiky, které v ní prožijeme a budeme je mít navždy uložené ve svých myslích a srdcích.

Něco o řepce, biopalivech a jejich možných dopadech na přírodu, zvěř a naše životní prostředí

Ano, obnovitelné zdroje a biopaliva, kde má řepka nezastupitelné místo. Biopaliva mají zelenou, no spíše žlutou. Ono je krásné, když řepka kvete a krajina je zalita do žlutého moře sem tam ohraničeného zeleným pásem stráně nebo lesa, je protnuta cestou nebo silnicí, která z výšky vypadá jak plazící se had jejími lány a k tomu ještě v jejím objetí stříbrné hladiny rybníků a řek. Malíř Lada by se ale asi nad tímto obrazem české krajiny zhrozil, protože ta krása jeho obrázků by vypadala asi jako žlutý flekanec a vodník na vrbě by na ní možná ani nechtěl sedět, protože by ho od té žluté barvy bolely oči.

Biopaliva se dnes v ČR pěstují na více než čtvrtině veškeré polní výměry a zemědělci rozhodně lžou, když tvrdí, že za tento stav je odpovědná Evropská unie. Je sice pravda, že jsme při vstupu přijali závazek, že do roku 2020 nahradíme zhruba 10 % spotřeby energie v dopravě obnovitelnými zdroji, ale Unie určitě neukládá žádný konkrétní způsob, jak k tomu dospět. A tak jsme se my tedy rozhodli pěstovat řepku. A pustili jsme se do toho opravdu důkladně, patříme k největším pěstitelům řepky v EU. Hovoří se o 17 % veškeré orné půdy oseté touto plodinou. Vždyť mezi deseti největšími evropskými pěstiteli řepky je sedm z postkomunistických zemí a řekl bych, že to zřejmě hodně vypovídá a naznačuje cosi o úctě k půdě, zemi a přírodě.

Naši prvňáčci:

Radim Fabeš, Petra Doležalová, Natálie Mojžíšová, Dominik Rohner, Kateřina Saudková, Václav Tůma, Martina Tyšlerová, Karolína Urbánková

Rozdělení tříd:

1. třída – 1. ročník (8 žáků) a 3. ročník (10 žáků) – Mgr. Jana Dvořáková
2. třída – 2. ročník (16 žáků) – Mgr. Martina Plášilová
- třída – 4. ročník (9 žáků) a 5. ročník (6 žáků) – Mgr. Eva Vlková

Další pedagogičtí pracovníci:

Mgr. Kateřina Vlková – učitelka v 1. – 5. ročníku
Alena Petrásová – vychovatelka školní družiny
Mgr. Irena Boudová – asistent pedagoga ve 3. ročníku
Erika Zíková – asistent pedagoga ve 4. ročníku

Září ve škole**4.září** – zahájení celoročního projektu „**Náš Jarošov**“

na šesti stanovištích se žáci seznamovali s historií obce, s jejími památkami, četli a skládali pověst o rytíři Jarošovi, nalepovali znak Jarošova nad Nežárkou, hráli „jarošovské pexeso“ a káču, skládali básničky, vyzkoušeli si hasičské dovednosti

7. – 11. září – projekt „**Stožec**“

pobyt žáků 2. – 5. ročníku v šumavském Středisku environmentální výchovy Stožec

21. – 25. září – celoškolský projekt „**Bezpečně v silničním provozu**“.

Do následujících řádků se bohužel nevejde vynikající chuť plodů sklizených na školní zahradě. V minulém týdnu se v odpoledních hodinách linula školou vůně štrúdlu, který pekly děti ve školní družině s paní vychovatelkou Alenou Petrásovou, a pečených jablek. Dnes druháci s paní učitelkou Mgr. Kateřinou Vlkovou vykopali brambory (nebylo jich moc, ale byly velké) a připravili lahodný jablečný mošt...

Zdeni, děkujeme....

Zatímco děti se do své školky po prázdninách vracejí, „naše“ Zdeňka Kučerová, do roku 2003 ředitelka, poté vedoucí učitelka MŠ, ukončila posledním srpnovým dnem mnohaleté působení v jarošovské mateřské školce. Jen těžko by se dalo spočítat, kolik dětí právě v září utěšovala a kolika z nich utírala slzičky. Pro každého měla laskavé slovo, pohlázení a pochopení. Svým přístupem dokázala probudit zájem a touhu po objevování snad v každém dítěti. Obdivuhodné. Mnohé z oněch „dětí“ jsou už rodiči další generace, která paní učitelku Zdeňku zdaleka hlasitě a s úsměvem na rtech zdraví vždy, když ji uvidí. A ona úsměv a zájem oplácí.... Za všechny zaměstnance školy Zdeňce děkuji za spolupráci a podporu a přeji, ať si každý svůj důchodový den užívá a vychutnává plnými doušky s těmi, které má kolem sebe nejradyji.

Jani, hodně štěstí....

Od 1. září 2015 je v mateřské škole vedoucí učitelkou paní Mgr. Jana Kúmmelová. Společně s paními učitelkami Danou Pickovou, Evou Čadkovou, Hanou Kudrnovou, DiS. a se školnicí paní Zdeňkou Kotrbovou zajišťuje po celý den plynulý chod obou tříd naší mateřské školky. Přeji celé její „posádce“ šťastné vyplutí a oblohu bez mráčků!

Více informací ze života školy najdete na webových stránkách www.zsjarosovnn.cz

Martina Plášilová

Pravdova knihovna

je od začátku září pro veřejnost uzavřena a právě prožívá velkou proměnu. Budova se zatepluje, vyměňují se okna a vstupní dveře, nový bude i kotel na vytápění. Změny čekají také interiér. Zvětší se prostor pro uživatele, zmodernizuje nábytek a zlepší se i osvětlení. Důstojnější místo získá i patron knihovny. Za pomoci architektky se rodí konečná podoba rozmístění nábytku v prostoru, pracovní místo knihovníků i barevné řešení místností. Venkovní práce jdou rychle dopředu a je předpoklad, že firma Binter termín předání stavby 15. listopadu dodrží. Záleží pak na tom, jak rychle se podaří zvládnout i plánované práce v interiéru, aby bylo možné vymalovat, položit nový koberec, zprovoznit techniku, znovu vrátit knihy na regály a otevřít knihovnu pro čtenáře, kterým zásoba vypůjčených knih doma rychle ubývá. Čekání se ale určitě vyplatí. V novém roce je přivítána nová knihovna, která si změny k lepšímu za léta poctivé práce pro veřejnost určitě zaslouží.

Milena Kodýmová, knihovnice